

KNER Mihály

(Budapest, 1923. október 23. – Gyoma, 1945. december 6.)

Szülei: Kner Imre nyomdász, Kulka Etelka

Házassága: nőtlen

Tanulmányai: Édesapja tudatosan arra próbálta felkészíteni, hogy a megfelelő tanulmányok után a nyomda vezetése lesz a feladata. Tizenkét éves koráig Gyomán élt, majd Budapesten kezdte meg tanulmányait, 1941-ben tett érettségi vizsgát a reálgimnáziumban, ezt követően a zsidótörvények rendelkezései miatt csak inasként léphetett saját nyomdájukba, így két évig szedőinasként dolgozott, 1943-ban szabadult fel.

Életútja: Édesapjával 1944 áprilisáig dolgozott együtt, akit április 5-én internáltak. Mihály pedig április 17-én vonult be munkaszolgálatra. 1944 novemberében Esztergomnál sikerült megszöknie alakulatától, és a következő hónapokat Budapesten bujkálva vészelte át. 1945 februárjában tért haza Gyomára, ahol üres lakás várta. Február 21-én édesapja távolléte miatt hivatalosan kinevezték a nyomda vezetőjévé. Hihetetlen felelősségtudattal és apja elvárásainak megfelelni vágyással látott munkához. A nehéz helyzetben igyekezett munkát és megélhetést biztosítani az alkalmazottaknak, miközben reménykedett családtagjai mielőbbi hazatérésében. Zsuzsa nővére májusban visszajött, az átélt borzalmakat Budapesten próbálta kiheverni. A szülei és Endre nagybátyja felkutatására tett kísérletek, hirdetések nem hoztak megnyugtató eredményt. Atyai barátjához, Rácz Lajoshoz írt búcsúleveléből tudjuk, hogy a családját ért tragédiát, szülei elvesztését nem tudta feldolgozni, kiúttalannak látott helyzetéből a halálba menekült.

Önálló művei: *Hogyan vezesd nyomdádat?* Kner Izidor és Kner Imre öröksége következő Knereknek. Kner Imre 52. születésnapjára és a könyvnyomda alapításának 60. évfordulója alkalmából összeállította KM, 1942.; *Néhány szó a betűszedésről*, 1943.

Rádió és televíziós műsorok: Magyarok cselekedetei Kner Mihály búcsúlevele. Tv-film, Bakos Katalin (szerk.), 1996; Teleobjektív. A Gordiusz Műhely műsora: Kner Mihály. Rádióműsor, Lánczy Ágnes (szerk.) 2001.

Irodalom, róla szóló: Apák és fiúk. Emlékezés a Kner családra /Balog János = Új Magyarország, 1946. karácsonyi szám; Apa és fiú. Kner Imre emléke / Erdész Ádám, Békéscsaba-Gyomaendrőd, 1990, 81-108.p.

Egyéb: A boldog gyermekkor kedves epizódja volt az 1932. február 18-tól 1933. március végéig megjelent, hivatalosan is engedélyezett Gyomai Híradó. Az iskolatársak, gyermekbarátok részére készült gyermeklap kiadója Kner Mihály, felelős szerkesztő Kner Zsuzsanna volt. Az előrenyomott lapokba belegépeltek a gyerekek cikkeit, írásait. (F. H. J.)